

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tal-11 ta' Dicembru, 2008

Citazzjoni Numru. 1167/2002

Kawza fil-lista: 34

**A B C f' isimha proprju
u bhala kuratrici ad litem ta' binha minuri D B C
vs
E sive F B C**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u talbet hekk:

Peress li l-attrici u l-konvenut izzewgu f' Malta fl-ghoxrin ta' Marzu tas-sena elf disa' mijas u tmienja u disghin (1998) u miz-zwieg tagħhom kellhom tifel uniku, D li twieled fis-27 ta' Jannar 1999 (Dok. A u B), kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni;

U peress li l-hajja konjugali saret impossibili minhabba adulterju, sevizzi, eccessi, minacci, mohqrija u ingurji gravi kommessi kontriha mill-konvenut u minhabba li tkissret irrevokabilment;

U peress li ghal dawn ir-ragunijiet, l-attrici talbet u ottjeniet l-awtorizzazzjoni mehtiega mis-Sekond' Awla tal-Qorti Civili sabiex tiprocedi f' dina l-istanza kontra zewgha ghas-separazzjoni personali u dan skond digriet moghti minn dik il-Qorti b' digriet li jgib in-numru elf, seba' mijra u sebgha tas-sena rikorrenti (1707/2002) (Dok. C);

Ghaldaqstant ghar-ragunijiet premessi, jghid il-konvenut ghaliex:

1. M' għandhiex tigi ppronunzjata s-separazzjoni personali bejn il-konjugi kontendenti minhabba adulterju, sevizzi, eccessi, minacci, mohqrija u ingurji gravi li l-konvenut ikkommetta kontra martu l-attrici, jew minhabba li z-zwieg tkisser irrevokabilment;
2. M' għandhiex l-attrici tigi fdata bil-kura u kustodja tal-minuri D B C salv l-access tal-kovenut b' dawk il-modalitajiet kollha intizi ghall-ahjar protezzjoni tieghu.
3. M' għandux l-imsemmi konvenut jigi ikkundannat li jħallas lill-attrici ghaliha u għal binhom minuri dik ir-retta alimentarja lilhom dovuti skond il-Ligi b' dawk il-modalitajiet kollha tal-pagament, inkluz provvediment ghaz-zieda perjodika biex tagħmel tajjeb ghall-gholi tal-hajja u, jew tnaqqis mill-paga tal-konvenut skond il-kaz, li għandhom jigu iffissati minn din il-Qorti fl-ahjar interess tal-minuri;
4. M' għandhomx jigu applikat kontra l-imsemmi konvenut l-effetti tad-disposizzjonijiet tal-Artikoli 48 sa 53 tal-Kodici Civili (1984 ed.) in toto jew in parte.
5. M' għandhiex din il-Qorti tiddikjara xjolta il-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-partijiet u tillikwida l-beni in komuni bejniethom okkorrendo b' opera ta' perit nominand, u jigi stabbilit data li minnha l-konvenut jitqies li

ma jippartecipax fil-qliegh u akkwisti tal-attrici, u billi jigi nominat nutar sabiex jircievi l-att relativ u kuratur biex jirraprezenta lill-konvenut fl-eventwali kontumacija fuq l-istess att.

6. M' għandhiex din il-Qorti tawtorizza lill-attrici li tabita fid-dar matrimonjali ad eskluzjoni tal-konvenut u tagħti kull provvediment xieraq u opportun għal dak l-iskop.

Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-proceduri inkorsi quddiem is-Sekond' Awla tal-Qorti Civili u ta' l-atti gudizzjarji kollha kontra l-konvenut, ingunt minn issa stess għas-sabizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-konvenut eccepixxa:

1. Illi l-ewwel talba attrici hija infodata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda bl-ispejjez kontra tagħha peress illi ghalkemm huwa minnu illi l-hajja konjugali bejn il-kontendenti tkissret irrimedjabilment, dan minhabba tortijiet imputabbli unikament lill-attrici konsistenti f' adulterju, ingurji gravi, eccessi, vjolenza morali, sevizzi u abbandun fil-konfront tal-konvenut.
2. Illi t-tieni talba attrici hija wkoll infondanta fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda peress illi l-attrici m' hijix kapaci tassumi wahedha l-kura u l-kustodja tal-minuri.
3. Illi t-tielet talba attrici hija infodata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda, peress illi l-ebda retta alimentarja ma hi dovuta lill-attrici stante adulterju u abbandun fil-konfront tal-konvenut.
4. Illi kwantu għar-raba' talba attrici, din hija infodata fil-fatt u fid-dritt peress illi l-konvenut ma jahtix għas-separazzjoni personali.
5. Illi kwantu ghall-hames talba din hija infodata fil-fatt u fid-dritt peress li l-konvenut għandu jippartecipa fil-qliegh u l-akkwisti ta' l-attrici peress illi hu ma jahtix għas-separazzjoni.

6. Illi kwantu ghas-sitt talba din għandha tigi michuda bl-ispejjez kontra tagħha peress li l-attrici hija hatja ta' adulterju u abbandun inter alia.

Rat il-kontro talba prezentata mill-konvenut rikonvenzjonanti, li tinsab a fols.23 et seq. tal-process [Appendici A];

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' l-attrici rikonvenzjonata, li tinsab a fols.79 et seq. tal-process [Appendici B];

Rat is-sentenza mogħtija minn din il-Qorti fit-30 ta' Gunju 2004 li permezz tagħha z-zwieg bejn il-kontendenti kien gie annullat għar-ragunijiet imputabqli liz-zewg partijiet;¹

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati, il-listi tax-xhieda, u l-affidavits prezentati;

Rat ir-rapport tal-perit legali I-Avukatessa Dottor Ramona Frendo, minnha debitament mahluf;

Rat il-verbal magħmul fl-udjenza tas-7 ta' Frar 2008 fejn I-Avukat ta' l-attrici ddikjarat li l-konvenut jinsab residenti barra minn Malta u li "il-partijiet kienu bieghu d-dar matrimonjali u qassmu l-assi tagħhom, u b' hekk ma fadalx pendenzi rigward l-assi ta' bejniethom."²

Rat il-verbal magħmul fl-istess udjenza mid-difensur tal-konvenut fejn informa lill-Qorti li l-klijent tieghu ilu zmien ma jikkomunika mieghu;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat;

Azzjoni u kontro talba

Illi permezz ta' l-azzjoni u l-kontro talba, il-partijiet qed jitlobu s-separazzjoni personali għar-ragunijiet imputabqli lil xulxin reciprokament; kif ukoll sabiex din il-Qorti

---

¹ Fol.284 *et seq.*

² Fol.334

tirregola l-effetti konsegwenzjali ghas-separazzjoni, fosthom il-kwistjoni dwar il-kura u kustodja tal-minuri; il-manteniment ghal binha; ix-xoljiment, likwidazzjoni u assenazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti;

Illi, stante li fil-mori tal-proceduri fit-30 ta' Gunju 2004 iz-zwieg bejn il-partijiet gie annullat minn din il-Qorti, ma hemmx aktar lok li jigu decizi t-talba ghas-separazzjoni personali, u t-talba ghall-applikazzjoni ta' l-artikolu 48 tal-Kap.16.

Illi inoltre, tenut kont tal-verbal registrat mill-attrici, fis-sens li l-partijiet kienu lahqu ftehim dwar l-assi tal-komunjoni, u li ma kienx hemm pendenzi rigward assi ta' bejniethom, liema dikjarazzjoni ma gietx kontraddetta minn naħa konvenuta, mhuwiex aktar il-kaz li din il-Qorti tippronunzja ruhha fuq dan l-aspett tal-kawza, hliet li tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti.

Illi, għalhekk jibqghu pendenti, għad-decizjoni ta' din il-Qorti, il-kwitsjoni dwar il-kura u kustodja tal-minuri, u l-konsegwenzjali obbligu ta' manteniment għal minuri.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Kura u Kustodja

Illi in materja l-Qorti tagħmel ampja referenza ghall-konsiderazzjonijiet³ u taddotta fl-intier tagħha l-konkluzjoni ragġiunta mill-perit legali fir-rapport tagħha fil-pagna 100⁴, fl-ahħar paragrafu [Appendici C].

Għaldaqstant, u fl-interess tal-minuri D li llum għandu kwazi disa' snin, tikkonferma d-digriet mogħi minnha fit-8 ta' Marzu 2006, salv għal dak li ser jingħad. Għalhekk tordna li l-kura u kustodja tal-minuri tibqa' f-data f' idejn ommu l-attrici; u, stante l-impenji tagħha ta' xogħol, l-istess attrici qed tigi awtorizzata tbiddel ir-residenza tal-minuri D minn Malta lejn Vienna, skond kif mehtieg. Jibqa' mpregudikat id-dritt ta' access favur il-missier, li l-modalita' tieghu għandha tigi stabbilita f' applikazzjoni

---

³ Fols.474 sa 486

⁴ Fol.486

appozita, stante li illum jidher li l-missier jghix x' imkien barra minn Malta, f' post mhux maghruf ghall-attrici.

Manteniment

Illi, filwaqt li mhux il-kaz li jigi kwantifikat manteniment ghall-attrici, tenut kont tal-fatt li z-zwieg jinsab annullat, u b' mod partikolari tenut kont tal-fatt li l-attrici għandha ntrojtu minn impieg tagħha, izda t-talba attrici għal manteniment, arretrat u futur, dovut mill-konvenut liha għal binhom Bijon, għandha tigi deciza, stante li mill-atti ma jidhix li sar xi ftehim in propozitu bejn il-partijet; u dan il-manteniment huwa għal beneficju tal-minuri, u għalhekk din il-Qorti hija fid-dmir li tistabbilixxi u tikkwantifika l-ammont hekk dovut.

In propozitu l-Qorti taddotta fl-intier tagħhom il-konsiderazzjonijiet u konkluzjoni ragġiunta mill-perit legali fir-relazzjoni tagħha fil-pagni 487 sa 493, u tagħmilhom tagħha [Appendici D].

Konsegwentement tistabbilixxi l-manteniment arretrat dovut mit-30 ta' Settembru 2002, salv ghall-ammont imħallas mill-konvenut u l-effetti tad-digriet tad-9 ta' Novembru 2006, fl-ammont komplexiv ta' disat elef, tmien mijja u tlieta u hamsin Ewro u hamsa u għoxrin ewro centezmu (€9853.25) ekwivalenti fi flus Maltin għal Lm4,230.

Il-Qorti taqbel ukoll mal-konsiderazzjoni dwar il-hlas ta' lump sum rappresentanti manteniment ghall-futur sakemm il-minuri jsir il-maggjorenni, stabilita fl-ammont ta' għoxrin elf, disa' mijja u tlieta u erbghin Ewro u erbghin ewro centezmu (€20,943.40) ekwivalenti fi flus maltin għal Lm8,991.

Għalhekk b' kollox il-konvenut għandu jghati lill-attrici bhala manteniment, arretrat u futur, għal binhom minuri Bijon, is-somma komplexiva ta' tletin elf, sebgha mijja u sitta u disghin Ewro u hamsa u sittin ewro centezmu (€30,796.65) ekwivalenti fi flus maltin għal Lm13,221; u għalhekk, salv għal dak li ser jingħad hawn that, il-konvenut huwa ornat li jħallax lill-attrici din is-somma,

bhala pagament globali u ta' darba, bl-imghax legali mid-data li dan il-gudizzju jghaddi f' gudikat sad-data tal-pagament effettiv.

Illi, stante li mill-atti ma jirrizultax kif il-partijiet ftehemu li jaqsmu l-assi taghhom, il-Qorti qed taghmel is-segwenti rizerva fir-rigward ta' l-ammont indikat fil-paragrafu precedenti, billi tordna li minn dan l-ammont għandu jitnaqqas, dak li jirrizulta li seta' gie pattwit bejn il-partijiet fil-likwidazzjoni ta' l-assi, li kellu jirraprezenta pagament, in parte jew in toto, tal-manteniment dovut mill-konvenut għal ibnu.

Decide

Għal dawn il-motivi tiddeciedi dwar l-azzjoni billi:

- [1] tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' l-ewwel u tar-raba' talba, stante li z-zwieg de quo gie annullat;
- [2] tilqa' t-tieni talba u tafda l-kura u kustodja tal-minuri lill-atrisci, fit-termini u kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata "Kura u Kustodja";
- [3] tilqa' it-tielet talba limitatament ghall-manteniment tal-minuri, fit-termini u kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata "Manteniment"; filwaqt li tichad it-talba ghall-kumplament;
- [4] tilqa' il-hames talba limitatament billi tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti mit-30 ta' Gunju 2004; u tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-kumplament tat-talba, stante ftehim bejn il-partijiet;
- [5] tichad is-sitt talba;
L-ispejjez għandhom jigu sopportati bejn iz-zewg partijiet fi kwoti wgwali

Tiddeciedi dwar il-kontro talba billi:

- [1] tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' l-ewwel u tat-tielet talba għar-raguni fuq indikata;
- [2] tichad it-tieni talba;
- [3] tilqa' ir-raba' talba fis-sens fuq deciz;
- [4] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-hames u tas-sitt talba, stante ftehim ragġjunt mill-partijiet;
- [5] tichad is-seba' talba;
- [6] tichad it-tmien talba;
L-ispejjez tal-kontro talba għandhom jinqassmu wgwalmment bejn iz-zewg partijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----